

ÉRTÉKELÉSI ÚTMUTATÓ

KOSSUTH LAJOS ÉS A PESTI HÍRLAP

TUDÓSÍTÓ

Tegyél ✓ jelet a megfelelő – igaz [I] vagy hamis [H] – oszlopba!

	I	H
Landerer és Kossuth 1840 szilveszterén írta alá a szerződést.	✓	
A szerződés szerint Kossuthnak minden cikket közölnie kellett.	✓	
Kezdetben minden rovatcímet, országnevet és hirdetést vastag betűvel szedtek.		✓
A Pesti Hírlap szerkesztésében a rovatvezetők is részt vettek.	✓	
A Pesti Hírlap meglepően új hírekkel szórakoztatta közönségét.		✓
Kossuth prezentálásban soha senkivel nem versenyzett.		✓
Kossuth ellen egy cenzor gyilkossági kísérletet követett el.		✓
Kossuth francia minta szerint szerkesztette a lapot.		✓

8

8-7-6-5-4-3-2-1-0

DIAGRAM

Töltsd ki a táblázatot, és ábrázdol diagramon a Pesti Hírlap előfizetőinek számát!

	1841 januárja	1842 novembere	1844 eleje
előfizetők	60	4112	5200

6

3-2-1-0 (adatok); 3-2-1-0 (arányos jelölés)

ROVATOLÓ

Válaszd ki, majd jellel jelöld a Pesti Hírlap lapszerkezeti ábráját!
Írd a kiválasztott ábra mellé a Pesti Hírlap részeinek, rovatainak címét!

1. VEZÉRCIKK
2. FŐVÁROSI ÚJDONSÁG
3. (vidéki, törvényszéki) TUDÓSÍTÁSOK
 - 3.1. MEGYEI NAPLÓ
 - 3.2. VIDÉKI LEVÉLTÁRCZA
 - 3.3. KIRÁLYI VÁROSOK KÖRÉBŐL
4. KÜLFÖLDI NAPLÓ
5. ÉRTEKEZŐ
6. HIRDETÉSEK

9

9-8-7-6-5-4-3-2-1-0 (vezércikk is, hirdetés is)

KIFIZETŐDŐ

Mennyi volt – ha a megállapodáson nem változtattak – Kossuth Lajos tiszteletdíja 1844 elején?

A Pesti Hírlap-beli tiszteletdíj

2550

2

2-0

ADATKÖZLŐ

Töltsd ki a táblázatot a Pesti Hírlapra vonatkozó adatokkal!

Első megjelenés	1841. január 2.
Kiadó	Landerer Lajos
Szerkesztő	Kossuth Lajos
Kossuth meghonosította műfaj	vezércikk

Válaszolj – mai helyesírással – a kép alapján!

Mi volt a folyóirat címe?	Pesti Hírlap
Melyik utcában volt a szerkesztőség?	Hatvani utca
Hol lehetett előfizetni a lapra?	Pesten a kiadóban, postahivatalokban
Milyen időszakra ajánlott előfizetést a lap?	negyedév (három hónap)

8

8-7-6-5-4-3-2-1-0

SZÓKERESŐ

A képrejtvény megfejtése egy – alapszövegben is előforduló – szóalak.

Megfejtés: **ELŐRE**

1

1-0

KEZESSÉG

Készíts képaláírást azzal a két, kézhez kapcsolódó állandósult kifejezéssel, amely a szövegben is előfordul!

1. **kézbe vesz vmit**
2. **kézben tart vmit**

2

2-1-0

Törlés

Húzd ki a szófelhőből azt, ami nem jellemzi Kossuth stílusát!

anekdotikus érzelem gúny idézet komoly meggyőződés
nehézkés nyelvújítás retorikus SÚLYOS szigor

4

4-3-2-1-0

KORREKTÚRÁZÓ

Írd ide – mai helyesírással – a szöveg 9–11. sorában lévő mondatot!

„December 28. vagy 29. napja volt – írja Kossuth –, midőn [amikor] Landerer úr azon [azzal a] kérdéssel lépett szobámba: nem volnék-e hajlandó január kezdetével mindenesetre megindítandó *Pesti Hírlapjának* szerkesztését magamra vállalni.”

5

5 (0 hiba), 4 (1 hiba), 3 (2 hiba), 2 (3 hiba), 1 (4 hiba), 0 (5 hiba)

IDÉZŐ

Kitől idéz a cikkeiben Kossuth Lajos? Írd a cellákba a -tól, -től ragos alakot!

Washington	Washington tól
Shakespeare	Shakespeare -től
Schiller	Schiller től
Cicero	Cicero től

4

4-3-2-1-0

MESE

*Készítsd el a szövegben hivatkozott ezópuszi mesét, a megadott terjedelemben!
Ne feledkezz meg a címről!*

1. cím (1–0 pont); meseszöveg minősége (4–0 pont)
2. helyesírás (5–0 pont)
(1 hibaponttal: 5; 2 hibaponttal: 4; 3 hibaponttal: 3; 4 hibaponttal: 2;
5 hibaponttal: 1; 6 hibaponttal: 0)

10

1+4; 5-4-3-2-1-0

NAGYÍTÓ

Tegyél relációs jelet a három szakkifejezés közé!

rovat < lap > cikk

2

2-1-0

HÍRES

Hogyan továbbírod sms-ben – a lehető legkevesebb karaktert felhasználva – a következő üzenetet?

Az ötletes, sms-szerű átalakításért: 5–0 pont.

5

5-4-3-2-1-0

GÉPTELEN

Az egyik internetes program a következő elválasztást javasolja. Egyetértesz vele? Válaszodat jelöld X-szel az OK vagy a Mégse gombon!

1

1-0

FÉLREFORDÍTÓ

A szövegből idézett szóalakok közül melyikből lehet – a megismert szabály szerint – fordítást készíteni?

gyakori	
hangulat	
honosított	
jelenség	
lapok	LAP + OK
Landerer	

1

1-0

SZEMÉLYES

Válaszd ki a hat állítás közül az egyetlen helyeset! Majd ez alapján, a szabályt követve, az alapszövegből vett szóalakkal tedd teljessé az oszlopban lévő elemeket!

élénkül
kezdték, tenné...
meglepő
ami
belletrisztika
előfizetők

1. Mindegyik szóalakban van hosszú magánhangzó.	☐
2. Nincs a szóalakok között ige.	☐
3. 3–14 hangból áll egy-egy szóalak.	☐
4. Minden szóalak rejt egy-egy névmást.	☒
5. Csak alapszófaj van a felsorolásban.	☐
6. A szókezdő hang szabályosan (mgh., msh.) váltakozik.	☐

1. helyes állítás: 1 pont
2. bármely, alapszövegből idézett szóalak: 1 pont

2

1-0; 1-0

IDEGEN

Írd a betűjelek elé az indexszámot! Az egy felesleges szómagyarázatot jelöld 0-val!

7	A	a francia 'belles lettres' magyar megfelelője: szépirodalom
9	B	a német Bleiweiss 'ólmefehér' magyarosodott formája, régen ugyanis nem grafitbelű ceruzát használtak, hanem ólomvegyületből valót
0	C	az angliai lapokban a <i>leading article</i> , új műfaj a magyar sajtóban
2	D	a nyomdában vagy kiadóban a szedés levonatának pontos összehasonlítása a kézirattal, a hibák kijavítása (latin)
4	E	tekintélyes, tiszteletet keltő, nagyszerű, hatásos (francia)
8	F	szónoki (görög)
6	G	árnyalat (görög-latin)
1	H	sajtóközlemények és könyvek előzetes elbírálása politikai és erkölcsi szempontok szerint; a hivatal; ilyen munkát végző alkalmazott (latin szócsalád)
5	I	átnyújtó, bemutató (latin)
3	J	változat, módosulat (latin)

10

10-9-8-7-6-5-4-3-2-1-0